

In Paradisum

Zijn zilveren uniform straalde met de helderheid en de welhaast geheimzinnige glans van een volle maan tijdens een wolkeloze winternacht. Zijn gestalte was hoog en recht; breed en krachtig waren zijn schouders. Met geheven kin, roerloos, bezag hij de grijze rotswand die hem de weg versperde. Het was een wand vol reten en kieren en gaten, maar hij rees loodrecht omhoog en was zonder hulpmiddelen niet te beklimmen.

En hij had alleen twee lange, tamelijk brede planken bij zich – verder niets. Ze waren van licht waaibomehout, bleekwit en ijzersterk, maar zonder nut voor wie deze wand wilde beklimmen.

‘Hoe nu?’ zei hij.

PRRRING!!

OINK! WHAMM!!

‘Oho, een nieuwe show!’ riep hij.

Tegen de achtergrond van het friscroene gras kwam zijn zilveren uniform zeer mooi uit. Het leek wel alsof het zilveren schaduwen wierp. Ook het reusachtige laserpistool in zijn rechterhand – meer had hij niet bij zich – stak mooi af tegen het groene bodemkleed. De arm hing ontspannen neer en de loop wees naar beneden.

Zijn lange lichaam, wijdbeens en stevig geposteerd in het groen, kwam niet meteen in beweging toen de glimmende messingslang met zijn patina van vervuild nikkel naderbij kronkelde. Het was een lange slang en haar lijf was dikker dan het dijbeen van de man.

Zonder ook maar een moment te trillen stak hij de hand met het pistool recht naar voren, mikte nog een tel rustig en drukte af. De slang werd voluit geraakt door de verzengende lichtflits, die het hele grasveld even in een ijsblauwe gloed zette, maar ze bleek er niet door gehinderd te worden. Ze naderde hem nog steeds, met doelgerichte, effectieve kronkelingen – zo te zien nog sneller dan vóór het schot.

‘Wie niet weg is is gezien!’ riep hij.

PRRRING!!

OINK! WHAMM!!

Bruinige en groene tinten, van haast tastbare klamheid, lieten zien tot hoever het moeras zich uitstreckte. Aan gene zijde torende een hoge rotswand op, aan de bovenkant rafelig afstekend tegen de vuurrode hemel. Grimmige bewaker en onverschillige getuige tegelijk.

‘Oho, een nieuwe show!’ riep de man in het zilveren uniform. Hij had niets anders bij zich dan twee planken

van licht waaibomehout, maar die kwamen goed van pas. Hij legde een ervan op het bedrieglijk stevige oppervlak van de moerasvegetatie. De plank was net iets breder dan zijn twee knieën naast elkaar. Kalm kroop hij naar voren, de andere plank voor zich uit schuivend, en nog voordat zijn draagplank in een zichtbare mate was weggezonden wist hij zijn lichaam met ongehaaste bewegingen over te brengen tot op de tweede plank, waarna hij de eerste langs zij trok en vervolgens voor zich uit schoof.

‘Zo gaat-ie lekker!’ riep hij.

Er klonk juichend bazuingeschal.

‘Naar het oosten?’ vroeg hij.

Hij stond in een uitgestrekt, bruingroen struikgewas dat tot kniehoogte reikte. Hij begon zich langzaam om zijn as te draaien, rechtsom. Halverwege die draai zag hij in de verte een grote, slanke vrouw met lange, blonde haren. Ze droeg een rood rokje, dat haar lange, amberkleurige benen bijna geheel vrij liet. Haar bovenlijf was bloot en haar volle borsten – amberkleurig als de rest van haar huid en bekroond met scharlaken tepels – deinden in het bedwelmende ritme van haar soepele tred.

‘Sodeju, wat zien ik nu?’ kraaide hij.

Het hoekig omhoog stekende, schommelende achterwerk van een parelgrijze marsbeer op volle

snelheid doorkliefde het struikgewas in een dreigende koers die rechtstreeks naar de vrouw leidde. Steeds na twee of drie sprongen verscheen de gemene kop met de gapende muil even boven de struiken – als van een vlinderslagzwemmer die naar lucht hapt.

Kennelijk had de vrouw het beest tijdig zien naderen. Ze strekte haar rechterarm en meteen daarna flitste haar laserpistool. De beer verdween in het niets en ook de vrouw was opeens verdwenen.

Bazuinen schalden van nergens en overal.

De man in het zilveren uniform vervolgde zijn draai om zijn as en zag aan de zoom van het struikgewas een oever van gouden zand en daarachter een brede, kalme rivier. Helderblauw was het water. Het glinsterde in het licht van de zonnen.

En ook zag hij een parelgrijze marsbeer die recht op hem aan stormde. De man in het uniform had alleen twee waaibomehouten planken tot zijn beschikking. De marsbeer zou ze met zijn stalen klauwen verpulveren tot schrootjes, tot aanmaakhout, dat begreep de man zeer goed.

‘Wie niet weg is is gezien,’ riep hij dan ook.

PRRRING!!

OINK! WHAMM!!

‘Oho, een nieuwe show!’ riep hij.

De rode muur was wel drie keer manshoog. De bakstenen waren aan elkaar vastgemetseld in een onwrikbaar patroon. Naar links en naar rechts strekte de muur zich eindeloos uit.

De man had alleen een grote, ronde spiegel bij zich – één groot stuk zilver, aan de ongepolijste achterkant in het midden voorzien van een stevige handgreep. Maar je kon er geen muur mee beklimmen.

‘Hoe nu?’ zei de man.

PRRRING!!

OINK! WHAMM!!

Geel was de savanne. De weerkaatsing vanaf zijn zilveren uniform leek alles nog geler te maken. De drie zonnen hingen als eidooiers in de groene lucht.

‘Oho, een nieuwe show!’ riep hij.

In de verte scheerde een amberkleurige vrouw in een kort rood rokje voorbij. Alsof het een lasso was zwaaide ze boven haar hoofd grote cirkels met een touw dat eindigde in een pikhaak van roestvrij staal.

‘Sodeju, wat zien-ik nu?’ kraaide de man.

Hoe snel de slanke schone ook liep, hoe sierlijk haar blonde lokken ook als een wimpel achter haar hoofd

wapperden, de zespotige jupiterleeuw die haar achterna zat rende nog sneller en haalde haar zienderogen in.

PRRRING!!

De vrouw en de leeuw verdwenen.

De man draaide zich om. Achter zich zag hij een hoge, rode muur en ver voor zich uit, waar het geel van de savanne eindigde, schemerde een bruingroene kleur als van een moeras.

Hij bleef roerloos staan. De waaibomehouten planken lagen vergeten naast zijn voeten op de grond. Tegen een leeuw vermochten ze niets – en iets anders had hij niet bij zich.

Even bleef hij nog roerloos – alsof hij tegen beter weten in op een wonder wachtte – toen een pikzwarte jupiterleeuw plotseling uit het niets opdook en als een donkere schicht door het geel op hem af schoot. Maar enkele tellen later begon hij te rennen, zo hard hij kon.

‘Wie niet weg is is gezien!’ riep hij.

PRRRING!!

OINK! WHAMM!!

De helderblauwe rivier strekte zich in haar volle breedte voor hem uit. Zacht kabbelend, vriendelijk water onder een witte, wolkeloze hemel.

‘Oho, een nieuwe show!’ riep hij.

Verderop aan de oever zag hij een vrouw in een rood rokje. Ze stond rechtop, haar borsten fier naar voren gestoken, en staarde bewegingloos naar de overkant.

‘Sodeju, wat zien-ik nu?’ kraaide hij.

Ze had een grote, zilveren spiegel in de hand die ze als een schild voor zich uit hield. Aan haar hele houding was te zien dat ze graag te water was gegaan en dat de andere oever haar aantrok als een magneet, maar ze maakte geen aanstalten om dat te doen. Kennelijk kon ze niet zwemmen.

PRRRING!!

Vrouw en spiegel gingen op in het niets.

De man kon zelf ook niet zwemmen. Het touw met de drievoudige pikhaak – het enige hulpmiddel dat hij tot zijn beschikking had – was niet lang genoeg om de overkant van de kalme stroom te kunnen halen. Daar was een lieflijk park te zien, met sierstruiken en bloemperken, en een koepelvormige kristallen stolp vol eeuwig vallende witte sneeuwvlokjes en levensgrote, meer dan levensgrote neonletters in lila en rose die samen het woord PARADIJS vormden. De letters gingen aan en uit in het ritme van een warme, menselijke harteklop.

‘Het Paradijs is mijn prijs!’ juichte hij. Maar de rivier werd er niet minder breed door. ‘Hoe nu?’ zei hij.

PRRRING!!

OINK! WHAMM!!

Het gras was zo groen als gras maar zijn kan. Een glimp van emerald gaf de kleur extra diepte en klasse. Het egale bodemtapijt strekte zich uit zo ver het oog reikte – al was in de verte een steile, grijze rotswand te zien die alle kleuren, zelfs het helderste groen, leek op te slorpen en te doden.

‘Oho, een nieuwe show!’ riep de man.

Hoog opgericht stond hij daar, zijn kaak krachtig naar voren stekend. Onder het zilveren uniform leken zijn schouders eindeloos breed en zijn wijd gespreide benen onwrikbare zuilen van roestvrij staal.

Toen de vuil glimmende messingslang met snelle, gladde bewegingen over het gras naderbij schoot, in een gluiperige poging tot een onverhoedse aanval, draaide de man in het uniform zich vliegensvlug om en hield de grote, ronde spiegel als een schild voor zijn borst.

De slang verdampte. Waar ze het laatst gezien was glinsterde nu het gras als van ochtenddauw.

‘Zo gaat-ie lekker!’ riep de man.

Luide bazuinen schalden hun lied.

‘Naar het westen?’ vroeg hij.

Een groenbruin moeras. Verraderlijke kleuren onder drie zonnen in rood, wit en diamantblauw. Heel in de verte was een grijze rotswand te zien.

De spiegel in de hand van de man weerkaatste het moeras. Meer niet. En andere hulpmiddelen had de man niet bij zich.

‘Hoe nu?’ zei hij.

PRRRING!!

OINK! WHAMM!!

Het lage struikgewas, bruin en groen in duizend tinten, reikte tot zijn knieën.

‘Oho, een nieuwe show!’ riep hij.

Rechts naast hem liep een amberkleurige vrouw met blonde haren door het struweel.

‘Sodeju, wat zien-ik nu?’ kraaide hij.

Haar rode rokje danste nog net boven de hoogste takjes en ontblootte haar soepele dijen stap na stap. Het deinen van haar volle borsten met hun scharlaken tepels gaf de maat aan van haar lenige tred.

Een welgemikt schot met haar laserpistool rekende af met de grauwgrijze marsbeer die haar weg plotseling kruiste. De verzengende gloed deed zelfs de zonnen een moment lang verbleken.

Jubelend bazuingeschal weerklonk van alle kanten. En daarna: geen beer meer, geen vrouw, geen bazuinen.

Aan alle zijden omringd door een zee van struikgewas stond hij daar. Zijn zilverkleurig uniform leek vreemde vlekken te vertonen in het wisselende licht van de drie zonnen. Zijn hele uitmonstering bestond uit een touw met een drievoudige stalen pikhaak aan het eind – een nutteloos requisiet voor wie een grijze marsbeer van zijn lijf wil houden. En toch was dat precies wat nu vereist werd: de beer denderde in volle vaart op hem af.

‘Hoe nu?’ zei hij.

Van dichtbij was de beer nog veel groter.

‘Wie niet weg is is gezien!’ riep de man.

PRRRING!!

OINK! WHAMM!!

‘Oho, een nieuwe show!’ riep hij.

Het zacht kabbelende water van de helderblauwe rivier gaf zijn zilveren uniform een blauwgetinte schittering – als van een ijsberg in het genadeloze zonlicht van een zomer aan de Noordpool. Aan de overkant gingen de neonletters van het woord PARADIJS aan en uit. Lila en rose, waren de letters, om en om. De P was lila, de eerste A rose, enzovoorts. De IJ werd beschouwd als een enkele letter en was rose, ter wille van de symmetrie. De stralend

witte sneeuwvlokken vielen en vielen zonder een spoor achter te laten.

Hij hield de ronde spiegel in zijn hand.

‘Het Paradijs is mijn prijs,’ juichte hij.

Hij draaide zich met zijn rug naar de rivier. De spiegel stelde hem niet in staat de overkant te bereiken – de bloemperken, de gesnoeide struiken, het Paradijs. In de verte zag hij een grijze, onheilspellend hoge rotswand oprijzen achter een haast onafzienbare vlakte van laag, kniehoog struikgewas.

‘Wat nu?’ zei hij.

PRRRING!!

OINK! WHAMM!!

De zespotige jupiterleeuw stormde in volle vaart op hem af – een zwarte streep door de gele savanne.

‘Oho, een nieuwe show!’ riep hij.

Hij richtte zijn laserpistool en legde het donkere monster met zijn eerste schot neer.

‘Zo gaat-ie lekker!’ riep hij.

Alom weerklonk bazuingschal van grote klasse.

‘Naar het zuiden?’

Een grijze rotswand vol gaten en spleten, torenhoog. Een vrouw in een kort rood rokje, met splitten aan beide kanten, een rode vlam die afstak tegen de grijze

massa, trok zichzelf omhoog aan een touw dat naar beneden hing, aan de bovenkant van de rots verankerd door twee van de drie ijzers van de pikhaak.

‘Sodeju, wat zien-ik nu?’ kraaide hij.

Haar lange benen, amberkleurig en lenig, zwaaiden heen en weer als de slinger van een antieke pendule – rustig en sierlijk en onverstoord. En onder schetterend bazuingschal verdwenen ze weer, de benen, het rode rokje, de splitten, de vrouw, de pikhaak. En ze verdwenen in een oogwenk, allemaal tegelijk.

De man in het zilveren uniform stond roerloos aan de voet van de steile rotswand. Zijn laserpistool, het enige hulpmiddel dat hij bezat, hing nutteloos naar beneden, bijna even slap als de arm die het vasthield.

‘Wat nu?’ zei hij.

PRRRING!!

OINK! WHAMM!!

De rode muur met zijn strakke bakstenen en onwrikbare, kaarsrechte voegen rees hoog op. Waar hij ook keek, links of rechts: er kwam geen einde aan.

‘Oho, een nieuwe show!’ riep hij.

Hij deed een paar stappen en keek toen naar rechts.

‘Sodeju, wat zien-ik nu?’

Een vrouw in een rood rokje stond daar aan de voet van de muur en keek omhoog. Haar lange blonde haren vielen over haar rug tot aan haar middel en haar volle borsten staken trots naar voren. In haar linkerhand hield ze een grote, ronde spiegel – maar krachteloos, achteloos, alsof ze het ding eigenlijk vergeten was.

PRRRING!!

Weg vrouw, weg spiegel. Met een spiegel beklim je die muur niet.

Hij keek zelf naar boven. De muur was onneembaar. Met zijn twee waaibomehouten planken, zijn enige bezit, zou het hem beslist niet lukken.

‘Wat nu?’ zei hij.

PRRRING!!

OINK! WHAMM!!

‘Oho, een nieuwe show!’ riep hij.

Zijn zilveren uniform contrasteerde fraai met de strakke rijen bakstenen van de rode muur. Hij zwaaide de drietandige pikhaak enkele malen boven zijn hoofd en wierp hem vervolgens omhoog, waar hij aan de bovenkant van de muur bleef vasthaken. Langs het neerhangende touw trok hij zich tegen de muur naar boven.

‘Zo gaat-ie lekker!’ riep hij bij het bereiken van zijn doel. Hij werd er welkom geheten door bazuingeschal.

OINK!

‘Naar het noorden?’

Hij bezat nu enkel een laserpistool. Hij spoedde zich over de gele savanne, onder de drie zonnen die op eidooiers leken, tot zijn pad opeens werd gekruist door een pikzwarte jupiterleeuw. Zonder vaart te minderen bracht hij zijn pistool in de aanslag en schoot het zespotige monster van nabij neer. De nagalm van het flitsende schot werd overstemd door bazuingeschal.

OINK!

‘Zo gaat-ie lekker!’ riep hij. ‘Naar het noorden?’

Aan de rand van het bruingroene moeras – aan gene zijde onaangedaan gadeslagen door een hoge, grijze rotswand – stond een amberkleurige vrouw met lang, blond haar. Ze droeg slechts een rood rokje.

‘Sodeju, wat zien-ik nu?’ kraaide de man in het zilveren uniform.

De vrouw in het rokje had enkel een laserpistool bij zich. Daar kon je een moeras niet mee bevechten.

PRRRING!!

Ze verdween.

De man beschikte over geen andere hulpmiddelen dan twee lichte planken van waaibomehout. Hij legde de eerste plank over het moeras en kroop langzaam maar

onstuitbaar voort over het pad dat hij zichzelf schiep door de planken beurtelings voor zich uit te leggen.

‘Zo gaat-ie lekker!’ riep hij bij het bereiken van de overkant. De bazuinen bliezen een triomflied.

OINK!

‘Naar het noorden?’

Aan zichzelf en zijn ronde, zilveren spiegel had hij genoeg. De vervaarlijke messingslang verdampde bij de aanblik van zichzelf in de spiegel zonder een spoor na te laten op het groene gras.

‘Zo gaat-ie lekker!’ riep de man. Bazuinen zongen het hoogste lied.

OINK!

Een grijze rotswand doemde voor hem op, tien keer manshoog. Hij had alleen een touw met een drievoudige pikhaak van roestvrij staal bij zich, maar dit attribuut kwam hem goed van pas. Zonder te aarzelen begon hij aan de beklimming van de grijze wand met zijn gaten en reten en scheuren die zowel zijn voeten als zijn pikhaak houvast boden. Bazuinen schetterden een reeks van vrolijke melodieën.

Achter zich zag hij het groene gras, het moeras, de savanne en de rode muur in de verte. Voor zich uit het bruingroen struikgewas, de helderblauwe rivier en de

omstolpte neonletters die samen het woord PARADIJS vormden – nog net leesbaar van deze afstand.

‘Zo gaat-ie lekker!’ riep hij.

OINK!

Een parelgrijze marsbeer zette een amberkleurige vrouw achterna.

‘Sodeju, wat zien-ik nu?’ kraaide de man in het zilveren uniform.

De borsten van de vrouw schommelden onder het hollen op en neer alsof het hoofdjes waren die snel en nadrukkelijk ja knikten. Haar kleine rokje was een rode lichtvlek. Ze had haar nutteloze planken van waaibomehout laten liggen.

PRRRING!!

Ze verdween in een oogwenk.

De man liep vastberaden voorwaarts, het laserpistool – zijn enige bezit – in de aanslag. De marsbeer die plotseling voor hem opdoemde was dan ook geen partij voor hem. Een enkel verzengend schot was genoeg.

‘Zo gaat-ie lekker!’ zei hij. Bazuingeschal begeleidde zijn woorden.

OINK!

‘Naar het noorden?’ vroeg hij.

Helderblauw was het brede water van de rivier onder de bijna witte hemel. De man in het zilveren uniform keek naar de overkant.

‘Het Paradijs is mijn prijs!’ juichte hij.

Hij kon niet zwemmen, maar beschikte over twee lichte planken van waaibomehout. Hij schoof ze in het water en kroop er voorzichtig op. Op zijn buik gelegen, peddelend met zijn lange armen, wist hij de overkant langzaam maar zeker te bereiken.

En toen hij daar aankwam, bij de bloemperken en de keurig gesnoeide struiken, en bij de stolp met de eeuwige sneeuw en de lila en paarse neonletters die samen het woord PARADIJS vormden, verschenen er twee reusachtige, witte engelen boven de stolp. Op hun bazuinen bliezen ze het *In Paradisum deducant te angeli*, tweestemmig, en hun enorme vleugels wiekten mee op de maat.

‘Zo gaat-ie sodeju naar het noorden!’ kraaide de man in het zilveren uniform. ‘Oho, wat nu, een nieuwe show?’

De engelen schoten pijlsnel omhoog, de witte hemel in, en er volgden een oorverdovende paukenslag en een schitterende, veelkleurige lichtflits die langzaam, als met een zucht doofde.

‘Goed, jij wint.’

‘Wil je revanche?’

‘Ja, maar dan met iets meer variabelen. Laten we zeggen: acht attributen in plaats van vier. En veertien locaties. En kunnen we ze niet wat meer tekst geven?’

‘Goed. Maar deze keer neem ik een vrouw. Ik ga een nieuwe halen.’

‘Dat maakt toch niets uit? Wij zijn de spelers.’

‘Ik denk aan het psychologisch effect. Zoals onze grote vleugels, begrijp je?’

‘Jij je zin. Kom, ons volgende spelletje.’

‘Jaag me niet zo op. We hebben eeuwen de tijd!’

Peter Cuijpers, 22 sept. 2020 (ongewijzigd uit Ganymedes 9, 1985).
Ik heb wel eens een kortere metafoor geschreven...

